

PROMOTING THE ROLE OF PRESTIGIOUS PEOPLE IN ETHNIC MINORITIES IN HO CHI MINH CITY TODAY

Le Thi Hieu^a; Huynh Thi Thanh Ha^b

^a Regional Academy of Politics II; Email: hieult@hcma2.edu.vn

^b Ho Chi Minh City Committee for Ethnic Minorities; Email: anhthanhha79@gmail.com

Received: 12/10/2022; Reviewed: 26/10/2022; Revised: 29/10/2022; Accepted: 31/10/2022; Released: 18/11/2022

DOI: <https://doi.org/10.54163/0866-773X/768>

Ho Chi Minh city is a large city that is typical of the diversity of ethnic groups in our country. That feature raises the issue of implementing ethnic policies in order to build and develop good ethnic relations in the City to strengthen the power of great national unity, serving the cause of common development. Implementing ethnic policies in the City needs to be synchronous, comprehensive and with many great solutions, including promoting the role of reputable people among ethnic minorities. The article analyzes the results of the work of promoting the role of prestigious people among ethnic minorities of the political system of Ho Chi Minh city in the past time. On that basis, proposing some solutions to improve the efficiency of this work in the coming time.

Keywords: *Ethnic minorities; Prestigious people; Ho Chi Minh city.*

1. Đặt vấn đề

Thành phố Hồ Chí Minh (Tp.HCM) là một Thành phố lớn, một trung tâm lớn về kinh tế, tài chính, thương mại, văn hóa, giáo dục – đào tạo, khoa học – công nghệ và có vị trí chính trị rất quan trọng của đất nước. Trong tương lai, định hướng phát triển của Tp.HCM sẽ trở thành trung tâm về kinh tế, tài chính của Châu Á, phát triển bền vững, có chất lượng cuộc sống cao, là điểm đến hấp dẫn toàn cầu. Để đạt được mục tiêu đó, Thành phố cần thực hiện đồng bộ những nhiệm vụ, giải pháp lớn trên cơ sở phát huy khối đại đoàn kết dân tộc và cần thực hiện tốt chính sách dân tộc. Là Thành phố điển hình về sự đa dạng các thành phần dân tộc với sự có mặt đầy đủ 53 dân tộc thiểu số (DTTS) ở nước ta gồm có 468.128 người, chiếm 5,2% tổng dân số. Trong lịch sử và hiện tại, một số cộng đồng các DTTS ở Tp.HCM có mối quan hệ đa dạng với các tộc người ở các quốc gia khác trong khu vực và thế giới. Các DTTS ở Tp.HCM có sự phát triển về kinh tế - xã hội không đều nhau. Mỗi dân tộc có những sắc thái văn hóa riêng đã góp phần làm nên một diện mạo văn hóa của Tp.HCM vừa phong phú vừa đa dạng. Sống trong môi trường đô thị cạnh tranh khắc nghiệt, các DTTS có tỷ lệ người “dễ bị tổn thương” tương đối cao và thuộc nhóm xã hội “dễ bị tổn thương” nhất. Sự phân hóa xã hội, sự phân tầng ngày càng rõ nét trong đời sống các tầng lớp dân cư trong cùng một dân tộc, giữa nhóm DTTS này với DTTS khác cũng như giữa các DTTS với người Kinh chiếm ưu thế những mâu thuẫn xã hội, là điều kiện để các thế lực thù địch lợi dụng vấn đề dân tộc kết hợp với vấn đề tôn giáo làm mất ổn định tình hình kinh tế, xã hội, chính trị Thành phố. Thời gian qua, chính sách

dân tộc của Thành phố đã đạt được những thành tựu nổi bật, trong đó có những chính sách đặc thù cho đồng bào DTTS, qua đó đã phát huy được nội lực và vai trò của đồng bào các DTTS trong phát triển kinh tế - xã hội Thành phố. Chính sách dân tộc đạt được hiệu quả cao trong thực tiễn triển khai là do Thành phố đã phát huy tốt vai trò của người có uy tín (NCUT) trong đồng bào DTTS. Đây là một lực lượng quần chúng đặc biệt, là chỗ dựa quan trọng của chính quyền các cấp trong công tác vận động quần chúng các dân tộc thực hiện chính sách dân tộc và đường lối phát triển chung của Thành phố.

2. Tổng quan nghiên cứu

Vai trò NCUT trong đồng bào DTTS đã được quan tâm nghiên cứu dưới cả góc độ lý luận và thực tiễn ở nhiều địa phương trong cả nước có đồng bào DTTS sinh sống thành vùng, có thể kể đến một số công trình nghiên cứu tiêu biểu trong những năm gần đây như: Lê Hoàng Việt Lâm (2018), “Vị thế người có uy tín trong cộng đồng DTTS ở Tây Nguyên (Nghiên cứu trường hợp dân tộc Ê-đê và Gia-rai”); Nguyễn Văn Thắng (2019), “Vai trò của già làng và NCUT trong phát triển bền vững vùng đồng bào DTTS tỉnh Bình Phước”; Phương Nghĩa Hiệp (2021), “Người có uy tín trên báo Dân tộc và Phát triển (Nghiên cứu trên trang báo Dân tộc và Phát triển online)”); Lê Thị Hiếu (2021), “Vai trò người có uy tín trong đồng bào DTTS tỉnh Đồng Nai”... và rất nhiều bài viết về vai trò của NCUT đăng trên nhiều tạp chí, các trang tin điện tử khác nhau. Riêng ở Tp.HCM, nghiên cứu về các DTTS cũng đã có nhiều công trình nghiên cứu về người Chăm, người Hoa, người Khmer chủ yếu dưới góc độ nguồn gốc tộc người, quá trình tộc người, đặc

điểm kinh tế, văn hóa, xã hội truyền thống tộc người hay những biến đổi của các yếu tố tộc người trong giai đoạn hiện nay. Tuy nhiên, nghiên cứu về chính sách dân tộc nói chung và phát huy vai trò NCUT trong đồng bào DTTS nói riêng ở Tp.HCM chưa có công trình nghiên cứu nào mà chỉ là những tin bài được đưa lên trang tin điện tử của Ban Dân tộc Thành phố như: Vũ Hùng Cường, “Ông Ngụy Văn Ngâu, người có uy tín trong đồng bào hết lòng với công tác nhân đạo, từ thiện”; Khâm Văn Phương, “Quận Tân Bình họp mặt người có uy tín trong đồng bào DTTS”; Hoàng Hà, “Chăm lo sức khỏe cho người có uy tín trong đồng bào DTTS”; Phan Hữu Tín, “Thăm hỏi, chăm lo người có uy tín trong cộng đồng có hoàn cảnh khó khăn”; Nguyễn Văn Nam, “Ban Dân tộc tập huấn công nghệ thông tin cho người có uy tín”... Vì vậy, vai trò và phát huy vai trò của NCUT trong đồng bào DTTS tại Thành phố còn là một khoảng trống rất cần được quan tâm nghiên cứu một cách khoa học, hệ thống.

3. Phương pháp nghiên cứu

Bài viết sử dụng các phương pháp chính là phương pháp phân tích và phương pháp tổng hợp các nguồn tài liệu thứ cấp, bao gồm: quan điểm của Đảng và chính sách của Nhà nước về phát huy vai trò NCUT trong đồng bào DTTS; các công trình nghiên cứu về đời sống kinh tế, văn hóa, xã hội của các DTTS ở Tp.HCM; các văn bản của Ban Dân tộc Thành phố, Phòng Dân tộc các quận, huyện: Quyết định, kế hoạch, báo cáo, đề án về công tác dân tộc, chính sách dân tộc, phát huy vai trò NCUT trong đồng bào DTTS ở Thành phố; thông tin hoạt động về công tác dân tộc, thực hiện chính sách dân tộc, thực hiện chính sách đối với NCUT được đăng trên cổng thông tin điện tử của Ban Dân tộc Thành phố và Phòng Dân tộc các quận, huyện nhằm làm rõ vai trò và phát huy vai trò của NCUT trên các lĩnh vực khác nhau để khái quát những thành tựu đạt được, những hạn chế và nhận diện các nguyên nhân. Từ đó, đề xuất các giải pháp phù hợp để tiếp tục phát huy tốt vai trò của NCUT trong đồng bào DTTS ở Tp.HCM.

4. Kết quả nghiên cứu

4.1. *Đội ngũ người có uy tín trong đồng bào dân tộc thiểu số ở Thành phố Hồ Chí Minh*

NCUT là thành phần quan trọng trong đồng bào DTTS. Họ có mối liên hệ chặt chẽ và ảnh hưởng lớn trong đồng bào DTTS. Họ có khả năng lôi cuốn, tác động, chi phối, tập hợp đồng bào thông qua lời nói và việc làm; là người được đồng bào tự nguyện đến bày tỏ tâm tư, nguyện vọng, tranh thủ ý kiến. NCUT trong đồng bào DTTS được Đảng và Nhà nước xem là lực lượng quần chúng đặc biệt, đóng vai trò quan trọng làm cầu nối không thể thiếu để đưa chủ trương, quan điểm của Đảng và chính sách pháp luật của Nhà nước đến đồng bào DTTS cũng như thực hiện có hiệu quả chính sách dân tộc; đồng thời thông qua NCUT để nắm bắt tâm tư, tình cảm, nguyện vọng của

đồng bào gửi tới Đảng và Nhà nước.

Kết quả thực hiện công tác bình chọn NCUT trong đồng bào DTTS năm 2022 theo Quyết định số 12/2018/QĐ-TTg ngày 06/3/2018 của Thủ tướng Chính phủ, Tp.HCM có tổng số 1.369 người, trong đó dân tộc Hoa 855 người, dân tộc Kinh 396 người, dân tộc Chăm 54 người, dân tộc Khmer 40 người, dân tộc Mường 13 người, dân tộc Tày 18 người, dân tộc Thái 06 người, dân tộc Nùng 06 người, dân tộc Dao 01 người, dân tộc Stiêng 02 người, dân tộc Ê-đê 01 người, dân tộc Sán Chi 01 người, dân tộc Sán Diu 01, dân tộc Mông 02 người. Về thành phần: trưởng thôn và tương đương, là 498 người, cán bộ nghỉ hưu 109 người, chức sắc tôn giáo 69 người, nhân sĩ trí thức 39 người, doanh nhân sản xuất giỏi 93 người. Có thể thấy, đội ngũ NCUT trong đồng bào DTTS ở Tp.HCM khá đông đảo, trong cả thiết chế quan phương và phi quan phương, đa dạng về thành phần dân tộc và vị trí đảm nhiệm với những phạm vi và mức độ ảnh hưởng rộng hẹp khác nhau.

Trong những năm qua, hệ thống chính trị Thành phố nói chung và Ban Dân tộc các cấp nói riêng đã thực hiện đầy đủ các chính sách dành cho NCUT như tổ chức hội nghị phổ biến, cung cấp thông tin, tập huấn, bồi dưỡng kiến thức cho NCUT; cấp phát bảo miễn phí; hỗ trợ 200.000đ/người/tháng đối với NCUT được phân cấp do Thành phố quản lý; tổ chức cho NCUT tham quan, giao lưu học tập kinh nghiệm tại các tỉnh; biểu dương, khen thưởng NCUT; hỗ trợ vật chất, động viên tinh thần cho NCUT thông qua việc tổ chức thăm hỏi nhân các dịp lễ, Tết của dân tộc; thăm hỏi, động viên và hỗ trợ vật chất khi ốm đau; trợ cấp khi gia đình NCUT gặp khó khăn và các hình thức hỗ trợ, thăm hỏi khác... Thông qua đó, NCUT đã phát huy vai trò quan trọng trong đồng bào DTTS, nâng tầm ảnh hưởng của NCUT để tạo nguồn xây dựng lực lượng nòng cốt trong cộng đồng dân cư.

4.2. *Vai trò người có uy tín trong đồng bào dân tộc thiểu số ở thành phố Hồ Chí Minh*

Thứ nhất, Trong thực hiện các phong trào thi đua yêu nước, phát triển kinh tế.

Phát triển kinh tế, nâng cao đời sống của đồng bào là nhiệm vụ quan trọng đặt ra cho hệ thống chính trị các cấp ở Tp.HCM. Những dự án giảm nghèo trong chương trình phát triển kinh tế - xã hội nói chung hoặc chính sách dân tộc nói riêng của Thành phố khi triển khai xuống chính quyền cơ sở đều có sự hợp tác của NCUT tuyên truyền để các đối tượng thụ hưởng hiểu rõ được quyền lợi của mình khi tham gia. NCUT là những người gần đồng bào, hiểu đồng bào và sát đồng bào nhất nên nắm bắt cụ thể tình hình đời sống của các hộ dân, từ đó mà hỗ trợ chính quyền cơ sở trong việc lập danh sách những hộ gia đình người DTTS còn nhiều khó khăn để đến đúng đối tượng và không bỏ sót đối tượng cần hỗ trợ.

Trong đồng bào DTTS, xuất hiện những NCUT là những doanh nhân nổi tiếng, những người làm kinh tế giỏi. Họ là những người không chỉ biết làm giàu cho bản thân mình, đồng góp cho sự phát triển kinh tế của thành phố mà còn thể hiện trách nhiệm đối với cộng đồng, tinh thần tương thân tương ái. NCUT là chủ doanh nghiệp đã đào tạo nghề và giải quyết việc làm cho người DTTS giúp họ thoát nghèo và cho họ cơ hội để phát triển. Những NCUT là những người làm ăn kinh tế giỏi là niềm tự hào, tấm gương cho đồng bào DTTS học tập và noi theo. Trong những năm qua, nhờ có vai trò quan trọng, nòng cốt của NCUT, công tác giảm nghèo, phát triển kinh tế trong bào DTTS ở thành phố đã đạt được những kết quả tích cực. Theo đó, trên địa bàn Thành phố đã hoàn thành mục tiêu cơ bản không còn hộ nghèo theo chuẩn nghèo Thành phố giai đoạn 2016-2020.

Thứ hai, trong công tác an sinh xã hội.

Thời gian qua, NCUT trong đồng bào DTTS ở Thành phố đã luôn chung tay cùng hệ thống chính trị cơ sở đảm bảo an sinh xã hội cho các hộ nghèo là người đồng bào bằng những hoạt động thiết thực và ý nghĩa. NCUT tham gia thực hiện các phong trào, các cuộc vận động “vì người nghèo” do Thành phố cũng như tại địa phương phát động; chăm lo khuyến học, khuyến tài đối với các học sinh, sinh viên với mức chăm lo ngày càng tăng tạo điều kiện cho con em người dân tộc học tập ngày càng tốt hơn, chăm lo đồng bào nghèo tại địa phương và các nơi bị thiên tai, khó khăn. NCUT có thể vừa là mạnh thường quân, vừa là nơi kết nối những tấm lòng thiện nguyện chung tay cùng với chính quyền địa phương góp phần đảm bảo cuộc sống cho nhiều đồng bào DTTS còn đang cần trợ giúp về nhiều mặt. Trong đại dịch Covid, NCUT cũng đã phối hợp với chính quyền địa phương vận động hỗ trợ cho nhiều hộ đồng bào DTTS cần giúp đỡ. Những hoạt động cứu trợ cần thiết, kịp thời của NCUT phối hợp cùng với chính quyền đã giúp cho những người yếu thế trong đồng bào DTTS được chia sẻ lúc cần thiết, tạo ra mạng lưới hỗ trợ để họ không cảm thấy bị bỏ rơi lại phía sau.

Thứ ba, trong công tác giữ gìn, bảo tồn, phát huy các giá trị văn hóa truyền thống của đồng bào dân tộc thiểu số.

Công tác bảo tồn và phát huy bản sắc văn hoá các dân tộc luôn được Thành phố quan tâm, thực hiện và không thể thiếu được sự hỗ trợ của NCUT trong lĩnh vực này. NCUT có vai trò quan trọng trong việc tuyên truyền, vận động đồng bào hiểu được tầm quan trọng của việc bảo tồn, phát huy các giá trị văn hóa của dân tộc mình. Họ là những người luôn đi đầu trong việc bảo tồn và phát huy các giá trị văn hóa truyền thống quý báu của các dân tộc như: các lễ hội truyền thống trong cộng đồng người Hoa; Tết Chol-Chnam-Thmay, Sen Dolta, Ooc-Om-Bok trong dân tộc Khmer; Tết cô truyền; lễ Katê, tháng

lễ Ramadan trong dân tộc Chăm. Tổ chức sưu tầm và giữ gìn văn hóa phi vật thể; các loại nhạc cụ dân tộc. Tổ chức các đội văn hóa để truyền dạy chữ, tiếng dân tộc; bảo tồn tiếng nói, chữ viết của các DTTS. Sự quan tâm của chính quyền phối hợp với vai trò của NCUT đã góp phần bảo tồn và phát huy giá trị văn hóa các DTTS, góp phần làm phong phú sắc thái văn hóa riêng của Thành phố Hồ Chí Minh.

Thứ tư, trong xây dựng hệ thống chính trị cơ sở.

NCUT có vai trò quan trọng trong tham gia các hoạt động xây dựng Đảng, chính quyền, Mặt trận tổ quốc và các tổ chức chính trị-xã hội. NCUT đã tích cực phối hợp cùng với chính quyền, Mặt trận tổ quốc, các đoàn thể quần chúng đưa quy chế dân chủ vào cuộc sống của người dân. Thông qua việc thực hiện quy chế dân chủ ở cơ sở đã góp phần công khai, minh bạch các hoạt động của chính quyền địa phương. Trong các cuộc bầu cử đại biểu Quốc hội và đại biểu hội đồng nhân dân các cấp qua các nhiệm kỳ, NCUT trong DTTS đã đóng vai trò quan trọng góp phần cho sự thành công của các kỳ bầu cử. Các đợt tiếp xúc cử tri của Đại biểu Quốc hội, Hội đồng nhân dân, NCUT đã có nhiều ý kiến phản ánh tâm tư, nguyện vọng của nhân dân, đồng thời tham gia ý kiến đóng góp thiết thực vào chương trình phát triển kinh tế - xã hội, đặc biệt là công tác xây dựng Đảng, Chính quyền, Mặt trận Tổ quốc các cấp. NCUT còn tham gia tích cực vào công tác cơ sở, là thành viên của các tổ chức chính trị-xã hội, đảm nhiệm các chức vụ như Trưởng ban điều hành khu phố, Tổ trưởng tổ dân phố, Trưởng Ban công tác mặt trận và các đoàn thể; tham gia làm Tổ trưởng tổ hoà giải, Tổ an ninh; là hội viên gương mẫu của các hội quần chúng. Hiện có 07 NCUT là Ủy viên Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam cấp thành phố; 85 NCUT là Ủy viên Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam quận, huyện; 125 NCUT là Ủy viên Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam phường, xã, thị trấn; 35 NCUT là thành viên các đoàn thể tại phường, xã, thị trấn; 301 NCUT là Trưởng, phó khu phố, Ban điều hành tổ dân phố. Việc tham gia hệ thống chính trị cơ sở tạo điều kiện thuận lợi để NCUT nắm bắt, phản ánh kịp thời tâm tư, nguyện vọng, kiến nghị chính đáng của đồng bào đến chính quyền cơ sở, góp phần tăng cường mối quan hệ mật thiết giữa đồng bào với cấp ủy, chính quyền, Mặt trận tổ quốc, đoàn thể cơ sở, đồng thời tạo nguồn xây dựng lực lượng nòng cốt trong cộng đồng dân cư.

Thứ năm, trong xây dựng khối đoàn kết dân tộc, giữ vững an ninh chính trị và trật tự an toàn xã hội.

NCUT trong đồng bào DTTS đã có nhiều đóng góp tích cực cho công tác đảm bảo an ninh trật tự tại cơ sở, hỗ trợ chính quyền trong việc tuyên truyền pháp luật của Nhà nước, các quy định về an ninh trật tự của chính quyền địa phương để đồng bào nâng cao nhận thức, từ đó có ý thức tự giác chấp hành, tuân thủ, khắc phục dần tình trạng vi phạm do thiếu hiểu biết pháp luật. Dưới sự hướng dẫn của các ban ngành

chức năng, NCUT đã tuyên truyền cho đồng bào về những thủ đoạn lợi dụng vấn đề dân tộc, tôn giáo của các đối tượng xấu để đồng bào không tin, không nghe theo lời xúi dục, kích động gây chia rẽ dân tộc, chia rẽ tôn giáo, phá hoại khối đại đoàn kết. NCUT tích cực tham gia đồng thời vận động đồng bào tham gia vào các hoạt động tự quản ở khu dân cư, phong trào “Toàn dân tham gia bảo vệ an ninh Tổ quốc”, “Ngày Hội Quốc phòng toàn dân”, “Ngày Biên phòng toàn dân”, xây dựng “nông thôn mới – đô thị văn minh”... Ngoài ra, NCUT còn cung cấp các tin có giá trị cho ngành chức năng phục vụ kịp thời công tác đấu tranh phòng chống tội phạm, giữ gìn an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội; tham gia đấu tranh, phòng ngừa tội phạm, giáo dục những người lầm lỗi tái hòa nhập cộng đồng. Với việc trực tiếp tham gia vào các tổ hòa giải cơ sở, nhiều NCUT là các hòa giải viên đã góp phần quan trọng giải quyết những mâu thuẫn, xích mích trong cộng đồng dân cư, không để nảy sinh thành các vấn đề phức tạp.

Ghi nhận những đóng góp của NCUT, định kỳ hàng năm, Thành phố tổ chức biểu dương khen thưởng NCUT. Đến nay, có 8 NCUT được tặng Huân chương Đại đoàn kết dân tộc; hơn 429 NCUT được khen thưởng cấp Trung ương và Thành phố vì sự nghiệp phát triển các dân tộc.

5. Thảo luận

Có thể nói, dưới sự lãnh đạo của Đảng bộ Thành phố, sự vào cuộc của toàn hệ thống chính trị, công tác phát huy vai trò của NCUT trong đồng bào DTTS đã đạt được những thành tựu hết sức quan trọng, thể hiện trên nhiều lĩnh vực. NCUT đã góp phần quan trọng vào việc thực hiện chính sách dân tộc, nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội địa phương, ổn định đời sống đồng bào, không phát sinh điểm nóng về vấn đề dân tộc nói chung ở Thành phố. Tuy nhiên, mặc dù được tổ chức, triển khai thực hiện nhìn chung bài bản, hiệu quả nhưng công tác phát huy vai trò NCUT trong đồng bào DTTS ở Tp.HCM chưa được như mong muốn, vẫn còn những hạn chế nhất định cần được khắc phục, đó là: một số cấp ủy, chính quyền nhận thức chưa thật sự sâu sắc về vai trò của NCUT trong đồng bào DTTS. Công tác chỉ đạo của một số cấp ủy cơ sở, chính quyền địa phương có lúc, có nơi vẫn chưa sâu sát. Sự phối hợp giữa Mặt trận Tổ quốc, các tổ chức chính trị - xã hội và các cơ quan, đơn vị liên quan trong việc lựa chọn, vận động, chăm lo và phát huy vai trò NCUT chưa thường xuyên; chưa quan tâm đúng mức cho công tác vận động, phát huy vai trò NCUT; hiệu quả việc phát huy vai trò NCUT trong cộng đồng thực sự chưa cao. Một số những quy định trong chính sách đối với NCUT không phù hợp với đặc thù của Thành phố như phân cấp thẩm quyền quyết định thủ tục hành chính công nhận NCUT; chế độ chính sách, mức hỗ trợ đối với NCUT theo quy định còn rất thấp so với mức sống của Thành phố. Công tác tập huấn, bồi dưỡng cho NCUT đã được quan

tâm thực hiện nhưng vẫn chưa có sự thống nhất từ trung ương đến địa phương; chưa có bộ tài liệu chính thống, khoa học nhằm bồi dưỡng những kỹ năng tuyên truyền, vận động. Một bộ phận NCUT trình độ nhìn chung thấp, chưa hiểu được đầy đủ, sâu sắc các chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước; hoạt động chủ yếu theo kinh nghiệm, rất hạn chế trong việc nghiên cứu đường lối của Đảng và pháp luật của Nhà nước. Cán bộ làm công tác dân tộc ở cơ sở đa số là mới, còn hạn chế về kinh nghiệm công tác, thiếu hiểu biết về tiếng nói, chữ viết, phong tục tập quán của đồng bào dân tộc; không có đội ngũ cán bộ chuyên sâu thực hiện công tác NCUT; số cán bộ là người DTTS ngày càng thiếu và yếu đã ảnh hưởng không nhỏ trong việc phát huy vai trò NCUT trên địa bàn.

Căn cứ vào tình hình thực tiễn đặc điểm DTTS ở Tp.HCM và thực trạng phát huy vai trò NCUT cần tiếp tục thực hiện một cách đồng bộ và mạnh mẽ hơn nữa một số giải pháp cơ bản sau đây để phát huy điểm mạnh, khắc phục những hạn chế nhằm phát huy tối đa vai trò của NCUT trong đồng bào DTTS ở Thành phố:

Một là, tiếp tục nâng cao nhận thức, thống nhất quan điểm và trách nhiệm của cả hệ thống chính trị Tp.HCM về phát huy vai trò NCUT trong đồng bào DTTS. Các địa phương ở Thành phố cần tiếp tục nghiên cứu, tuyên truyền làm sâu sắc hơn nữa các quan điểm chỉ đạo của Đảng về vấn đề dân tộc nói chung cũng như phát huy vai trò của NCUT trong đồng bào DTTS nói riêng được thể hiện trong các văn kiện của Đảng hay trong các Nghị quyết chuyên đề về dân tộc.

Hai là, tăng cường sự lãnh đạo, chỉ đạo toàn diện, trực tiếp của cấp ủy với chính quyền, Mặt trận và các tổ chức chính trị - xã hội làm tốt công tác xây dựng, vận động, phát huy vai trò NCUT. Xây dựng, thực hiện tốt quy chế phối hợp của các cơ quan, ban ngành, địa phương trong thực hiện quy trình lựa chọn, vận động, phát huy vai trò NCUT.

Ba là, thực hiện tốt công tác đào tạo, bồi dưỡng, bố trí đội ngũ cán bộ làm công tác dân tộc ở cơ sở đủ về số lượng và đáp ứng về chất lượng, có trình độ năng lực, có uy tín trong đồng bào DTTS. Thời gian tới, cần bố trí cán bộ theo hướng chuyên sâu ổn định lâu dài, nhằm có được những cán bộ có bề dày kinh nghiệm vừa tham mưu đề xuất, vừa trực tiếp thực hiện công tác đối với NCUT.

Bốn là, cần bổ sung chính sách phù hợp, đặc thù cho NCUT phù hợp trên địa bàn Thành phố. Thường xuyên rà soát, đánh giá, bổ sung NCUT, quan tâm tạo nguồn lâu dài cho đội ngũ NCUT. Đổi mới và nâng cao chất lượng công tác bồi dưỡng kiến thức, kỹ năng vận động cho NCUT.

Năm là, Ủy ban Dân tộc cần chủ trì biên soạn bộ tài liệu, giáo trình chung phục vụ cho công tác tập huấn bồi dưỡng kiến thức, kỹ năng cho NCUT để tổ

chức thực hiện đồng bộ, thống nhất trên toàn quốc, nhằm phục vụ tốt hơn công tác tuyên truyền, vận động, phát huy vai trò của NCUT trong đồng bào DTTS ở Thành phố.

6. Kết luận

Đóng góp của NCUT trong đồng bào DTTS ở Tp.HCM thời gian qua đã góp phần quan trọng trong việc thực hiện phương châm: “Đồng bào các dân tộc thành phố Hồ Chí Minh bình đẳng, đoàn kết, phát huy nội lực, cùng nhau xây dựng thành phố văn minh, hiện đại, nghĩa tình”. Vai trò quan trọng của NCUT trong đồng bào DTTS luôn được Đảng ta khẳng định trong các văn kiện Đại hội, Nghị quyết chuyên đề về dân tộc và công tác dân tộc. Gần đây nhất, Báo cáo chính trị Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng đã tiếp tục

khẳng định: “*Chăm lo xây dựng đội ngũ cán bộ, người có uy tín tiêu biểu trong vùng đồng bào dân tộc thiểu số*”. Hiện nay, Chính phủ đã phê duyệt Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào DTTS và miền núi giai đoạn 2021-2030, đã dành một tiểu dự án riêng để triển khai thực hiện chế độ, chính sách cho NCUT. Thực tiễn Thành phố cũng cho thấy, trong bối cảnh hiện nay, các thế lực thù địch, phần tử xấu không ngừng lôi kéo, lợi dụng NCUT trong đồng bào DTTS để kích động tư tưởng dân tộc hẹp hòi, dân tộc cực đoan, hình thành các tổ chức chống đối ảnh hưởng đến sự nghiệp xây dựng phát triển kinh tế - xã hội của Thành phố. Vì vậy, việc đánh giá đúng vai trò của NCUT trong đồng bào DTTS ở Thành phố để có những giải pháp đồng bộ, hiệu quả phát huy tối đa vai trò của họ là vô cùng quan trọng.

Tài liệu tham khảo

Ban Dân tộc. (2019a). *Báo cáo chính trị tại Đại hội đại biểu các dân tộc thiểu số Thành phố Hồ Chí Minh lần thứ III*.

Ban Dân tộc. (2019b). *Phân công nhiệm vụ quản lý, tổ chức thực hiện chính sách và công tác vận động, phát huy vai trò người có uy tín trong đồng bào dân tộc thiểu số trên địa bàn thành phố Hồ Chí Minh*. Kế hoạch số 3256/KH-UBND ngày 07/8/2019.

Ban Dân tộc. (2021). *Báo cáo kết quả thực hiện công tác dân tộc năm 2021*.

Đảng Cộng sản Việt Nam. (2021). *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*. Hà Nội: Nxb. Chính trị quốc gia.

Nguyễn, H. (2019, 13/12). TP. Hồ Chí Minh; Các dân tộc cùng nhau xây dựng thành phố văn minh, hiện đại, nghĩa tình. *Báo Dân Tộc và Phát Triển*. <https://baodantoc.vn/tp-ho-chi-minh-cac-dan-toc-cung-nhau-xay-dung-thanh-pho-van-minh-hien-dai-nghia-tinh-1576206513419.htm>

Ủy ban Mặt trận tổ quốc thành phố Hồ Chí Minh. (2018). *Báo cáo kết quả 3 năm thực hiện Kết luận số 01/KL-ĐCT ngày 20/8/2015 về đổi mới nội dung phương thức hoạt động của Mặt trận tổ quốc Việt Nam trong công tác dân tộc*.

PHÁT HUY VAI TRÒ CỦA NGƯỜI CÓ UY TÍN TRONG ĐỒNG BÀO DÂN TỘC THIỂU SỐ Ở THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH HIỆN NAY

Lê Thị Hiếu^a; Huỳnh Thị Thanh Hà^b

^a Học viện Chính trị khu vực II; Email: hieult@hcma2.edu.vn

^b Ban Dân tộc Thành phố Hồ Chí Minh; Email: huynhthanhha79@gmail.com

Nhận bài: 12/10/2022; Phản biện: 26/10/2022; Tác giả sửa: 29/10/2022; Duyệt đăng: 31/10/2022; Phát hành: 18/11/2022

DOI: <https://doi.org/10.54163/0866-773X/768>

Thành phố Hồ Chí Minh là thành phố lớn điển hình về sự đa dạng các thành phần dân tộc ở nước ta. Đặc điểm đó đặt ra vấn đề về thực hiện chính sách dân tộc nhằm xây dựng, phát triển quan hệ dân tộc tốt đẹp ở thành phố để tăng cường sức mạnh đoàn kết dân tộc, phục vụ cho sự nghiệp phát triển chung. Thực hiện chính sách dân tộc ở thành phố cần đồng bộ, toàn diện và bằng nhiều giải pháp lớn, trong đó có phát huy vai trò của người có uy tín trong đồng bào dân tộc thiểu số. Bài viết phân tích kết quả công tác phát huy vai trò người có uy tín trong đồng bào dân tộc thiểu số thời gian qua của hệ thống chính trị thành phố Hồ Chí Minh. Trên cơ sở đó, đề xuất một số giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả công tác này trong thời gian tới.

Từ khóa: Dân tộc thiểu số; Người có uy tín; Thành phố Hồ Chí Minh.